

UZASADNIENIE

W dniu 14 sierpnia 2014 roku wpłynął do Sądu Okręgowego w Łodzi pozew M. O., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „(...) M. O.” z siedzibą w Ł. o zapłatę kwoty 2.579,31 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanej spółce do dnia zapłaty, przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., z tytułu naruszenia przez pozwaną praw autorskich przysługujących powodowi. Powód wniósł również o zwrot kosztów postępowania zgodnie z spisem kosztów dołączonym do pozwu (pozew, k. 2 – 3, spis kosztów, k. 5).

W uzasadnieniu pozwu, powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wskazał, iż dochodzona kwota stanowi należne mu zgodnie z treścią przepisu art. 79 ust. 1 pkt. 3 lit.b ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (dalej u.p.a.) wynagrodzenie z tytułu bezprawnej publikacji przez pozwanego na stronie internetowej (...) fragmentu Mapy Polski, opracowanej przez Wydawnictwo (...), pochodzącej z programu (...), do której prawa autorskie, z tytułu zawartej umowy licencyjnej, posiadał powód. Dochodzona w pozwie kwota stanowi trzykrotność opłaty licencyjnej w wysokości 2.579,31 złotych brutto (pozew, k. 2-3).

Na rozprawie, która odbyła się w dniu 12 grudnia 2014 roku, pozwana, w imieniu której stanowisko przedstawił Prezes Zarządu, nie uznała powództwa oraz podniosła, że nie jest właścicielem strony internetowej (...), nie wie kto zamieścił tam sporną mapkę, a także, że nie dokonywał publikacji spornej mapki na spornej stronie i prowadzi własną stronę internetową, której jest właścicielem, o nazwie www.mtrzps.com.pl (...) również, że nie odpisano na pismo pozwanego w przedmiocie uregulowania stanu prawnego spornej mapki, ponieważ do spółki przychodzi liczna korespondencja i nie na wszystkie pisma odpowiadają (e-protokół rozprawy z dnia 12 grudnia 2014 roku, stanowisko pozwanej, 00:01:23, k. 39).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – M. O., wpisany jest do Centralnej Ewidencji i (...) o Działalności Gospodarczej pod numerem (...) (REGON). Do przedmiotu jego działalności, prowadzonej pod nazwą (...) M. O., należy m.in. działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne (wydruk z (...) powoda-k. 19).

Pozwana – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. prowadzi działalność gospodarczą wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego nr (...) (wydruk KRS, k. 15-18).

W dniu 13 lutego 2006 roku pomiędzy powodem a A. C., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą C. A. C. w Ł., zawarta została umowa licencyjna wyłączna nr 5.13.3.2006 na korzystanie z utworów wymienionych w § 2 umowy – Map Polski, Map Europy i in. Umowa obejmowała wykorzystanie wymienionych w niej utworów na następujących polach eksploatacji:

- zezwalanie na wykonywanie praw zależnych poprzez udzielanie sublicencji osobom trzecim na polach eksploatacji poprzez utrwalanie i zwielokrotnienie metodą poligraficzną i elektroniczną oraz rozpowszechnianie w sieciach teleinformatycznych (w tym sieci Internet oraz sieciach o zbliżonej strukturze funkcjonowania) rastrowych obrazów kartograficznych (map) stanowiących elementy opracowań, o których mowa w § 2,
- dokonywanie zmian w treści i formie graficznej map poprzez dodawanie własnych punktów wskazujących lokalizację obiektów punktowych, liniowych lub powierzchniowych.

Umowa zawarta została na okres dwóch lat począwszy od daty jej zawarcia, za wynagrodzeniem stanowiącym 50 % kwoty uzyskanej przez powoda z tytułu udzielenia sublicencji. Na mocy umowy, powód uzyskał wyłączne uprawnienie do korzystania

z utworów wymienionych w § 2 umowy, w tym prawa do mapy głównej, wszystkich zamieszczonych tamże map bocznych (kartonów), całości opracowań tekstowych znajdujących się na odwrotnych stronach map, kodu źródłowego oprogramowania jak również do projektu okładki wraz z wszystkimi wchodzącymi w jej skład elementami (§2). Ponadto powód w § 4 został umocowany do dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia autorskich praw majątkowych w zakresie objętych licencją wyłączną a naruszenie praw w zakresie objętych umową o udzielenie licencji wyłącznej następuje na szkodę (...) (umowa licencyjna wyłączna- k. 11)

Umowa była następnie czterokrotnie aneksowana na kolejne okresy dwuletnie (aneksy do umowy- k. 14 - 15).

Według cennika licencyjnego powoda, wykupienie u niego sublicencji w zakresie 1 fragmentu mapy na najkrótszy okres - jednego roku, wynosi 699,00 zł netto (859,77 zł brutto) (cennik licencyjny- k. 16).

W dniu 17 sierpnia 2011 roku powód powziął wiadomość, że na stronie internetowej prowadzonej przez powoda - (...) - został bezprawnie rozpowszechniony jeden fragmenty mapy, do której powodowi przysługują prawa autorskie do (...) Wydawnictwa (...). Powód posiada wyłączne prawo do udzielania zezwoleń na jej rozpowszechnienie osobom trzecim (pozew- k. 2, wydruk mapy ze strony internetowej (...) - k. 8 - 10).

Pismem z dnia 17 sierpnia 2011 roku, powód zawiadomił pozwanego o dokonanych na w/w stronie internetowej naruszeniu oraz wezwał do uregulowania stanu prawnego dotyczącego bezprawnego rozpowszechniania fragmentu mapy w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma (pismo powoda- k. 6, potwierdzenie nadania- k. 7, wydruki map powoda- k. 8 - 10).

Pozwany nie odpowiedział na pismo powoda z dnia 17 sierpnia 2011 roku, co skutkowało wystąpieniem przez powoda do sądu.

Pismem z dnia 15 stycznia 2014 roku, Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa w W., poinformowała, że (...) nie utrzymuje nazwy WWW w subdomenie (...), nie posiada danych dotyczących właściciela/administratora strony internetowej o wskazanym adresie lecz w swojej bazie posiada dane abonentów domen internetowych, zarejestrowanych w domenie narodowej.pl (pismo (...), k. 42). Pismem z dnia 13 lutego 2014 roku, wykonując zobowiązanie Sądu Okręgowego w Łodzi nałożone postanowieniem z dnia 28 stycznia 2015 roku, przekazała dane abonenta domeny internetowej yoyo.pl na dzień 17 sierpnia 2011 roku, wskazując na (...) S.A. z siedzibą w O. (pismo (...), k.53).

Pismem z dnia 21 września 2015 roku (...) S.A., wykonując zobowiązanie Sądu nałożone postanowieniem z dnia 20 sierpnia 2015 roku, poinformowała, że od 2 września 2015 roku nie jest właścicielem serwisu i domeny yoyo.pl oraz subdomen (w tym subdomeny: [http://\(...\)](http://(...))). Ponadto spółka (...) S.A. od dawna nie prowadzi usługi hostingowej w domenie yoyo.pl (pismo (...) S.A. k. 69). Ponadto pismem z dnia 24 lutego 2016 roku, podtrzymała swoje stanowisko wrazone w piśmie z dnia 21 września 2015 roku oraz uzupełnił je informacją, że nie posiada faktur za udostępnienie usługi hostingowej w domenie yoyo.pl gdyż usługa ta była oferowana bezpłatnie. Ponadto spółka jest zobowiązana do przechowywania danych retencyjnych, zgodnie z przepisami o retencji danych (...), maksymalnie przez 24 miesiące (pismo (...) S.A., k.81).

W/w stanowisko spółki (...) S.A. zostało uzupełnione zeznaniami Prezesa Zarządu spółki, w osobie D. S.. Świadek w swoich zeznaniach potwierdził twierdzenia spółki wyrażone w pismach skierowanych do Sądu. Świadek został przesłuchany w ramach pomocy prawnej udzielonej przez Sąd Rejonowy w Olsztynie, sygn. akt: V GCps 31/16, (zeznania świadka k. 10 przywołanych akt.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przeprowadzonych dowodów z znajdujących się w aktach sprawy dokumentów, uzupełnionych dowodem z zeznań świadka – D. S.. W ocenie Sądu dowody te przedstawiają spójne i klarowne wyjaśnienie okoliczności spornej jaką jest brak legitymacji biernej strony pozwanej w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo, nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie z powodu braku podstaw faktycznych do jego uwzględnienia.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 2006 nr 90, poz. 631 j.t. ze zm.) (dalej: u.p.a.) przedmiotem prawa autorskiego, a więc utworem, jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (art. 1 ust. 1 u.p.a.), w tym utwór wyrażony słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi: utwory literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne oraz programy komputerowe (art. 1 ust. 2 pkt 1 u.p.a.). Mając powyższe na uwadze, uznać można, że mapa, jako utwór kartograficzny, również jest takim utworem.

Stosownie do treści art. 79 ust. 1 pkt 3 u.p.a. uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa, między innymi naprawienia wyrządzonej szkody (a) albo na zasadach ogólnych (b) albo poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku gdy naruszenie jest zawinione – trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu. Zgodnie z powszechnie przyjętą wykładnią powyższego przepisu przewidziane w art. 79 u.p.a. roszczenie o naprawienie wyrządzonej szkody oparte jest w pełni na zasadach odpowiedzialności deliktowej przewidzianej w art. 415 i nast. k.c. (vide: wyrok SN z dnia 11 sierpnia 2011 roku, CSK 633/10, Lex nr 949035).

Według powołanego przepisu naprawienie szkody może nastąpić w dwojaki sposób:

- na zasadach ogólnych albo
- poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwu lub trzykrotności wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody za korzystanie z utworu.

Dla dochodzenia roszczenia odszkodowawczego na podstawie powołanego przepisu art. 79 u.p.a. niezbędne jest wykazanie, poza samym wkroczeniem w autorskie prawa majątkowe:

- powstania szkody majątkowej po stronie podmiotu prawa autorskiego dochodzącego ochrony
- normalnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem sprawcy naruszenia a szkodą
- istnienia winy (umyślnej albo nieumyślnej) po stronie sprawcy naruszenia

(tak Janusz Barta Ryszard Markiewicz Komentarz do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych LEX Omega 48\2011).

Z deliktowego charakteru odpowiedzialności pozwanych wynikają istotne konsekwencje w zakresie rozkładu ciężaru dowodu w procesie. Zgodnie z ogólną zasadą odpowiedzialności deliktowej to na powódzie jako poszkodowanym ciąży z mocy art. 6 kc. ciężar udowodnienia w procesie okoliczności, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne. W odniesieniu do odpowiedzialności deliktowej obowiązek ten oznacza konieczność wykazania wszystkich przesłanek odpowiedzialności sprawcy szkody – w tym wypadku sprawcy naruszenia: winy, związku przyczynowego oraz wysokości szkody.

Podobny pogląd wypowiedział Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 stycznia 2011 roku w sprawie PK 173\10 (LEX 786376). Sąd Najwyższy stwierdził m. in., iż „Zgodnie z ogólną regułą rozkładu ciężaru dowodu wyrażoną w art. 6 kc. wykazanie przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, w tym udowodnienie istnienia szkody polegającej na utracie korzyści i jej związku przyczynowego ze zdarzeniem sprawczym należy do poszkodowanego. Okoliczność, czy strona wywiązała się ze swojego obowiązku udowodnienia faktów, z których wywodzi skutki prawne nie należy do materii objętej dyspozycją art. 6 kc. ale podlega ocenie na gruncie przepisów prawa procesowego, w tym odnoszącego się do inicjatywy dowodowej stron art. 232 kpc. „

Na gruncie prawa autorskiego analogiczny pogląd wypowiedział Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 maja 2008 roku w sprawie I CSK 540 \ 2007 LEX Polonica 1902905 .W orzeczeniu tym Sąd Najwyższy stwierdził, iż na gruncie przepisu art. 79 u.p.a. ciężar udowodnienia wszystkich przesłanek odpowiedzialności sprawy naruszenia prawa autorskich a zatem: faktu ich naruszenia, związku przyczynowego, winy oraz szkody i jej wysokości obciąża uprawnionego.

Powód jak wynika z treści pozwu dochodzi roszczenia z tytułu rozpowszechniania na stronie internetowej - (...) fragmentu mapy.

Zgodnie z treścią przepisu art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych odrębne pola eksploatacji utworu stanowią w szczególności:

- 1) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu - wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
- 2) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono - wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy;
- 3) w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2 - publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

Przez rozpowszechnianie , zgodnie z treścią przepisu art. 50 pkt 3 uopp rozumieć należy publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym. (Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz 2014, wyd. 2 red Ferenc – Szydełko.)

Poczynione w sprawie ustalenia faktyczne nie dają podstaw do przypisania pozwanej jakiegokolwiek działania noszącego znamiona naruszenia praw autorskich powoda do spornej mapy. Brak bowiem podstaw do przypisania pozwanej działania polegającego na publicznym wykonaniu, wystawieniu, wyświetleniu, odtworzeniu oraz nadawaniu czy reemitowaniu, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

Jak wynika z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego, pozwana spółka nie jest i nie była właścicielem domeny yoyo.pl. (...) nie stwierdzono, aby korzystała z usług hostingowych oferowanych przez w/w domenę bądź była abonentem subdomen oferowanych przez stronę internetową yoyo.pl . (...) również, że pozwana spółka nie zlecała wykonania czy pogotowania strony internetowej w domenie yoyo.pl

Pozwana jest właścicielem strony internetowej prowadzonej pod adresem (...), która nie jest wskazana przez powoda, jako strona na której doszło do jego naruszenia.

Na marginesie powyższych rozważań jedynie stwierdzić należy, iż powód nie wykazał również , aby istotnie służyły mu prawa autorskie majątkowe, do których naruszenia się odwołuje. Dla wykazania tej okoliczności powód przedłożył bowiem jedynie umowę licencyjną z firmą (...). Umowa ta zawiera oświadczenie, iż C. A. C. posiada pełne prawa autorskie majątkowe do wymienionych w umowie map cyfrowych. Oświadczenie takie jednakże nie może stanowić dostatecznego dowodu , iż spółka ta istotnie prawa takie posiada (posiadała) a zatem , iż mogła ona skutecznie udzielić licencji w zakresie tychże praw powodowi. Z załączonego wydruku mapy na k. 8 akt sprawy i zamieszczonej na tymże wydruku noty copyright wynika, iż firma (...) posiadała zastrzeżone prawa do tej M. w okresie 1997 – 2005. Tymczasem umowa licencyjna z powodem zawarta została w roku 2006. Ponadto z noty tej wynika, iż sporny fragment mapy ma pochodzić z programu Nawigator Mapa Polski w wersji 3.1.2. Tymczasem ani umowa licencyjna ani żaden z aneksów do niej nie wymienia tego programu jako przedmiotu licencji.

Wziąwszy pod uwagę powyższe, Sąd uznał powództwo za nieudowodnione i oddalił je w całości.

Z wszystkich powołanych wyżej względów Sąd uznał powództwo za niezasadne i oddalił je w całości.